

bhuñjāneshu ca sarveshu tad eko bubhujē na saḥ
vipro bhojana-caṅgo 'tra jugupsā-kūṇitānanah. 20
«katham na bojanam bhuñkshe, brahman, svādu sugandhy api?»
iti rājñā 'svayam priṣṭhaḥ ṣanair vipro jagāda saḥ: 21
«ṣava-dhūma-durāmōdaḥ ṣāli-bhakte 'tra vidyate;
«tena na 'aham idam bhoktum utsahe svādv api, prabho!» 22
ity uktā annam sarve 'pi tad āghrāya nṛipājñayā
ūcuḥ: «kalamaṣāly-annam adosham tat sugandhi ca.» 23
sa tu bhojana-caṅgas tad na 'āṇāt pibita-nāsikah.
tataḥ sa rājā samcintya yāvad anvishyati kramāt, 24
tāvad niyogajanātas tad annam bubudhe tadā
grāma-ṣmaṣāna-nikāṭa-kshetra-sambhava-ṣāli-jam. 25
tato 'tivismitas tushṭaḥ sa rājā tam abhāshata:
«satyam bhojana-caṅgas tvam; tad anyad bhuijyātām!» iti. 26
kṛitāhārāṇḥ ca sa nṛipo viprān vāsagṛibeshu tām
visṛijya, 'anāyayāmāsa svām ekām ganikōttamām, 27
tām ca tasmai dvitīyasmai prāhiṇot kṛita-maṇḍanam
viprāya nārī-caṅgāya sāyam sarvāṅga-sundarīm. 28
sā ca vāsagṛiham tasya rājabhṛityānvitā yayau
ekā niṣṭha-pūrṇendu-mukhī Kandarpa-dīpinī. 29
pravishṭāyām ca tasyām sa prabhā-bhāṣita-veṣmani
utpanna-mūrchaḥ, samruddha-nāsāgro vāma-pāṇitā, 30
nārī-caṅgo 'bravid rājabhṛityān: «nishkāsyātām!» iti;
«na ced, mṛito 'ham; niryāti gandho 'syāc chāgalo yataḥ.» 31
ity uktās tena ninyus te vignām tām rājapūrushāḥ
rājño 'ntikam vārabadhūm, vṛittāntam jagaduḥ ca tam. 32
rājāpy ānāyā tatkalām nārī-caṅgam uvāca tam:
«yā 'iyam ṣṛikhaṇḍa-karpūra-kālāguru-mahottamāḥ 33
«kṛita-prasādhānā dikṣhu prasarac-cāru-saurabhā,
«tasyā vāravilāsinyā gandhaḥ syāc chāgalaḥ kutaḥ?» 34
ity ukto 'pi sa rājñā tad nārī-caṅgas tadā na yat
pratipede, tato rājā vicāra-patito 'bhavat, 35
pṛicchaṇḥ ca yuktyā, bubudhe tām ajā-kshīra-vardhitām
tad-mukhād eva bālatve mātṛi-dhātṛi-viyogataḥ. 36
tato 'tivismitas tasya nārī-caṅgasya caṅgatām
praṣaṅsan, nṛipatis tasmai tṛitīyāya dvijanmane 37
tad-rasāt tūlikā-caṅgāya 'āṣu ṣayyām adāpayat
paryāṅkoṣarivinyasta-sapta-samkhyāka-tūlikām. 38
tasyām sa tūlikā-caṅgo mahārhe vāsaveṣmani
sushvāpa dhauta-suṣṭakshṇa-paṭa-pracchadavāsasi. 39
yāmārdha eva ca gate sa rātrau ṣayanāt tataḥ
uttasthau pāny-avasṭābdha-pārṣvaḥ krandan vyathārditaḥ. 40
dadṛṣe tasya pārṣve ca tatratyai rājapūrushāḥ
gāḍha-lagnasya bālasya mudrā 'iva kuṭilārūṇā. 41
gatvā ca tais tad ākhyātam rājñe, rājāpy uvāca tām:
«tūlikānām tale kimcid mā syāt, tad vīkshyātām!» iti. 42